

פסח שחגגנו באתיופיה / דורית אורגד

תמנה ודסטה, אח ואחות, נולדו באתיופיה. הם גרו בכפר קטן ליד נחל. בארץ הם גרים בבאר שבע. יש להם דירה בקומה הרביעית והרבה שכנים. גם אנחנו שכנים שלהם, ודסטה היא חברה שלי.

לפני הפסח, כשהתחלנו בהכנות לחג, בקשתי מדסטה, שתספר לי איך הם חגגו את הפסח באתיופיה. דסטה הזמינה אותי לביתה, כדי שגם הוריה ואחיה ישתתפו בספור, אם במקרה תשכח משהו. וכך ספרה: "באתיופיה קוראים לפסח פסיקה. חוגגים את הפסיקה באביב, בחדש שנקרא ליסן. לפני החג הנשים מנקות את הבת – כך נקרא הבית שלנו באתיופיה – והבנות עוזרות להן. את הפלים הרגילים מחביאות הנשים במקום סתר, ובכלים מיוחדים לפסח הן מכינות את הקיטה".

"למצה שלנו קוראים קיטה, אמר תמנה.

"את הקיטה אופים מקמח מיוחד. את הקמח הרגיל הגברים מחביאים, כדי שלא יתערבב בקמח של פסח... דסטה שאלה את אמה איך מכינים את הקיטה, ואני הסתכלתי בתנועות הידים שלנו את דברי ההסבר:

"לשים שני עיגולי בצק, מפזרים עליהם שמשם, ואופים בתנור מיוחד".

ודסטה הוסיפה: "לא נתנו לנו לטעם את הקיטה לפני החג. רק אחרי שהתרחצנו בנחל ולבשנו בגדים לבנים, הרשו לנו לבוא לביית מקדסי, שהוא בית כנסת. שם, בחצר, נערך הסדר, ושם קבלנו קיטה ואכלנו גם בשר טעים. הקס שלנו, הפהו, שחט גדי ושה, והגברים הכינו את הבשר וצלו אותו על האש בשביל כלנו".

"גם סבא וסבתא שלכם השתתפו אתכם בליל הסדר?"
שאלתי.

"כְּמוֹבֵן, אָמְרָה דְּסִטָּה, וְתִמְנָה הוֹסִיף: "בָּאוּ אֵלֵינוּ גַם קְרוֹבִים מִמְּקוֹמוֹת רְחוֹקִים וְנִשְׁאַרוּ אִתָּנוּ שְׁבָעָה יָמִים, כִּי הִיְהוּדִים בְּאֶתְיוּפְיָה לֹא עָבְדוּ בְּחוֹל הַמוֹעֵד שֶׁל פֶּסַח. בְּמִשְׁךְ כָּל הַשְּׁבוּעַ חָגְגָנוּ יַחַד, חַג שֶׁל כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה וְהַעֲדָה".

1. בתחילת הסיפור כתוב "את הכלים הרגילים מחביאות הנשים במקום סתר",

למה הפונה במילים במקום סתר?

1. מקום נמוך
2. החביאו שלא ימצא
3. במקום גבוהה
4. דבור שקט

2. "באו אלינו גם קרובים ממקומות רחוקים ונשארו אתנו שבועה ימים"

מדוע?

3. הפכו את המשפטים שלפניכם מיחיד לרבים.

א. הוא גר בכפר קטן ליד נחל.

הם _____ ב _____ קטנים ליד _____.

ב. רק אחרי שהתרחצתי בנחל ולבשתי בגד לבן

רק אחרי ש _____ ב _____ ו _____
בגדים _____

4. לפניכם משפטים. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה בכל משפט.

א. נתנו לילדים לטעום מהקיטה _____ שהתרחצו בנהר.

אָבֵל	גַּם	אַחֲרַי	אִם
-------	------	---------	-----

ב. הוא גר _____ נחל קטן

לֵיד	לָכוֹן	אִם	כְּדֵי
------	--------	-----	--------

ג. הקרובים באו אלינו ממקומות רחוקים _____ לחגג אתנו

לֵיד	לָכוֹן	כְּדֵי	אִם
------	--------	--------	-----

5. איך נעשו ההכנות לחג הפסח באתיופיה?

סדרו את המשפטים לפי הסדר הנכון.

כתבו מספר ליד כל משפט.

הנשים מכינות את המצות

לפני החג הנשים מנקות את הבית

אכלים בנצר בית הכנסת בשר ומצות

מחביאים את הפלים הרגילים

6. האם יש לשאלות תשובה בקטע?
הקיפו כן או לא ליד כל שאלה.

1. מתי אכלו מצות ובשר בבית הכנסת? כן / לא
2. איזה יין שתו באתיופייה? כן / לא
3. כיצד יודעים שהמצות מוכנות? כן / לא

6. סדרו את כל המילים שבמחסן למשפט, וכתבו אותו.
א.

הפסח	ושותים	בחג	אוכלים	יין	מצות
------	--------	-----	--------	-----	------

המשפט:

ב.

והולכים	הכנסת	הילדים	לבית	בנהר	מתרחצים
---------	-------	--------	------	------	---------

המשפט:

8. כתבו את המילים שלפניכם לפי סדר האלף-בית.

בָּשָׂר	יַיִן	מִצּוֹת
חֶמֶץ	נֶקִיּוֹן	כָּשֶׂר

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

9 קראו את הקטע, והוסיפו נקודה או סימן שאלה במקום המתאים.

חיים שאל את אבא : מתי נחגג את חג הפסח

אבא ענה בשבוע הבא

מחווין - פֶּסַח שְׁחַגְגָנוּ בְּאֶתְיוּפְיָה / דוֹרִית אוֹרְגָד

מס שאלה	התשובה הנכונה	ניקוד
1	הֶחֱבִיאוּ שְׁלֵא יִמָּצָא	0,6
2	כדי לחגוג שבעה ימים \ להיות איתנו בחול המועד	0,7
3	א. גרים, בכפרים נחלים, ב. התרחצנו, בנחל, לבשנו, לבנים	כל השלמה -2 סה"כ:14
4	א. אַחֲרֵי ב. לִיד ג. קִדִּי	כל השלמה-4 סה"כ:12
5	3 1 4 2	0,10
6	כן לא לא	כל השלמה 5 סה"כ:15
7	א. בְּחַג הַפֶּסַח אוֹכְלִים מִצּוֹת וְשׁוֹתִים יַיִן ב. הַיְלָדִים מִתְרַחֲצִים בְּנֶהַר וְהוֹלְכִים לְבֵית הַכְּנֹסֶת	א 0,7 ב 0,7 סה"כ:14
8	בשר חמץ יין כשר מצות נקי	כל השלמה נכונה- 3 סה"כ 18
9	? .	כל השלמה:2 סה"כ:4